

**Силабус навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН»**

Спеціальність: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента із фахового переліку ОП
Курс	2 (другий)
Семестр	4 (четвертий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити /120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Становлення, розвиток та досягнення вітчизняного та зарубіжного джерелознавства та спеціальних дисциплін, основні методики джерелознавчого аналізу та критики історичних джерел.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Курс спрямований на формування у студентів комплексного уявлення про історію та закономірності розвитку джерелознавства та спеціальних дисциплін взагалі, та в Україні зокрема, сучасний стан українських студій з джерелознавства та спеціальних дисциплін, ознайомлення з джерелознавчим аналізом документів, основною групою спеціальних дисциплін та їх місцем і значенням у джерелознавчих дослідженнях, оволодіння спеціальною методикою їх проведення.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Володіти основними поняттями і термінами сучасного джерелознавства та спеціальних дисциплін. Опанувати знаннями про історію становлення та розвитку спеціальних дисциплін в Україні та за її межами. Знати традиції, досягнення і перспективи розвитку вітчизняного та зарубіжного джерелознавства. Знати на актуальних проблемах теорії та практики джерелознавства та спеціальних дисциплін, особливостях та основних прийомах роботи з історичними джерелами. Уміти користуватись методиками аналізу та критики історичних джерел, добирати певні методики аналізу історичних джерел в залежності від їх виду та розробляти алгоритм проведення, визначати історичну та практичну цінність документів. Навчитись застосовувати новітні теоретичні і практичних здобутків сучасного джерелознавства та спеціальних дисциплін в своїй практичній роботі.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Отримати здатність знати та розуміти предметну область та професійну діяльність; 2. Здійснювати розв'язання комплексних проблеми у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи за рахунок джерелознавчого аналізу документів; 3. Використовувати інтернет-ресурси для вирішення практичних завдань критики джерел; 4. Здійснювати організацію наукових досліджень у сфері джерелознавства та документознавства; 5. Набути здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; 6. Набути здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел для розв'язання професійних завдань;; 7. Отримати здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях; 8. Набути здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв; 9. Володіти методами оцінки цінності документів і формами організації, зберігання, комплектування, обліку та використання інформації архівних документів.
Навчальна логістика	Зміст дисципліни: Теоретико-методологічні засади історичного джерелознавства. Поняття історичного джерела Методика пошуку, опрацювання і використання історичних джерел. Поняття методики історичного джерелознавства. Етапи роботи з джерелами. Методика пошуку та виявлення джерел. Дослідження джерел. Джерелознавча критика. Палеографія та її місце в системі спеціальних дисциплін. Завдання та мета палеографії. Дипломатика як спеціальна

	<p>дисципліна. Об'єкт та предмет дипломатики. Зародження та розвиток дипломатика в Європейських країнах та на вітчизняному ґрунті. Поняття «історичний акт». Класифікація актів. Поняття «формуляру» документу. Схема умовного формуляру документа. Дипломатичне дослідження актових документів: основні етапи. Комплекс спеціальних методів дослідження в дипломатиці. Кодикологія та бібліопегістика як спеціальні дисципліни.. Хронологія історична. Предмет і завдання хронології. Виникнення обліку і виміру часу. Основні одиниці рахунку часу. Поняття ери. Види ер. Календарні системи. Основні типи календарних систем. Метрологія в системі спеціальних дисциплін. Об'єкт, предмет і завдання історичної метрології. Становлення метрології як сталої системи знань. Метрологічні дослідження в Україні. Геральдика як спеціальна дисципліна. Об'єкт, предмет і завдання геральдики. Джерельна база геральдики. Становлення геральдики як науки. Вексилологія та її роль у дослідженні історичних джерел. Предмет, об'єкт і завдання вексилології. Становлення вексилології як науки.</p> <p>Нумізматика та боністика. Предмет і завдання нумізматики. Джерела нумізматики. Типи нумізматичних джерел. Основні поняття нумізматики. Становлення і розвиток нумізматики. Вітчизняні дослідження в галузі нумізматики. Предмет і завдання боністики. Історія запровадження і обігу паперових грошей. Історія грошового обігу в українських землях. Боністичний аналіз грошових знаків. Сфрагістика як спеціальна дисципліна. Предмет і завдання сфрагістики. Місце сфрагістики серед спеціальних історичних дисциплін. Фалеристика. Предмет і завдання фалеристики. Нагородні знаки, як об'єкт фалеристичного аналізу. Класифікація нагородних знаків. Історія нагород та відзнак. Ономастика в системі спеціальних дисциплін. Предмет та завдання історичної ономастики. Становлення ономастики як спеціальної дисципліни. Основні прийоми та методи вивчення ономастичного матеріалу. Специфіка ономастичного матеріалу як історичного джерела. Генеалогія історична. Генеалогія як спеціальна дисципліна. Розвиток генеалогічних досліджень. Основні наукові генеалогічні школи та їх розвиток. Генеалогічні джерела. Музеологія. Предмет, об'єкт на методи музеології. Структура музеології. Музей як соціокультурний інститут: основні функції музею, особливості музейної комунікації.</p> <p>Види занять: лекції, практичні. Методи навчання: навчальна дискусія, онлайн Форми навчання: очна, дистанційна</p>
Пререквізити	Знання з «Історії української державності та культури», фахові знання з дисциплін «Архівознавство», «Вступ до фаху», «Документування інформації: традиції та сучасність», «Документно-інформаційні фонди», «Документознавство» отримані на першому та другому курсах бакалаврського рівня вищої освіти.
Пореквізити	Знання з курсу «Основи джерелознавства та спеціальних дисциплін» можуть бути використані під час вивчення навчальних дисциплін «Діловодство», «Інформаційно-аналітична діяльність», «Менеджмент бібліотечних і архівних установ», «Інформаційний менеджмент», архівно-бібліотечної практики та практики з документознавства, написання бакалаврської кваліфікаційної роботи, роботи наукового студентського товариства.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Науково-технічна бібліотека НАУ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичне джерелознавство: підручник / Я. С. Калакура (кер. авт.кол.), І. Н. Войцехівська, Б. І. Корольов та ін. Київ, Либідь, 2003. 488 с. 2. Спеціальні історичні дисципліни. Довідник: навч. посібник / І. Н. Войцехівська (кер. авт.кол.), В.В. Томазов, М. Ф. Дмитрієнко та ін. Київ: Либідь, 2008. 520 с. 3. Карпов В. В. Українська військова символіка / В. В. Карпов, Д. В. Табачник. Київ: Либідь, 2007. 296 с. 4. Черепанова С. О. Філософія родознавства: навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 461 с. 5. Шевченко В.В., Ломачинська І. М. Музеєзнавство: навчальний посіб. Київ: Університет Україна, 2007. 287 с
Локація та матеріально-технічне забезпечення	НАУ, корпус 8, аудиторія теоретичного навчання, проєктор.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік, тестування

Кафедра	Кафедра української мови, історії та інформаційної діяльності
Факультет	Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	<p>ПІБ : КУРЧЕНКО ТЕТЯНА ЄВГЕНІВНА Посада: доцент Вчений ступінь: кандидат історичних наук</p> <p>Профайл викладача: http://www.lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=10644 Тел.: 067 52 68 439 E-mail: t.kurchenko@ukr.net, tetiana.kurchenko@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8/603</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	4
Лінк на дисципліну	=

Розробник

Тетяна КУРЧЕНКО.

Завідувач кафедри

Анастасія СІБРУК